2021 წელი

პერიოდი

ამეტის მუნიციპალიტეტი

ორგანიზაცია

პროგრამული კოდი

შემსრულებელი

ხელმოწერა

დირექტორი

ხელმოწერა

დანართი N1

1	ანგარიშვალდებული ერთეული (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	ახმეტის მუნიციპალიტეტი
2	ანგარიშვალდებული ერთეულის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	ქ.ახმეტა. ჩოლოყაშვილის ქუჩა N49
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის	224631165
	ორგანიზაციული ფორმა	მხარჯავი დაწესებულება
	დაფინანსების წყარო	მუნიციპალური ბიუჯეტი და საკუთარი
6	ანგარიშგების ტიპი	კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
7	ანგარიშგების პერიოდულობა	წლიური
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი	31.12.2021წ. 01.01.2021 - 31.12.2021
9	ერთეულების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემთხვევაში)	1. ა(ა)იპ - სკოლისგარეშე სპორტული დაწესებულება ახმეტის საფეხბურთო სკოლა "ბახტრიონი" 424 612 592 2. ა(ა)იპ ახმეტის მუნიციპალიტეტის გარე განათების სამსახური 424 617 684 3. ა(ა)იპ - ახმეტის მუნიციპალიტეტის კეთილმოწყობის სამსახური 424 613 859 4. ა(ა)იპ - სკოლისგარეშე სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულება - ახმეტის ზურაბ ზვიადაურის სახელობის ძიუდოს სასპორტო სკოლა 224 631 478 5. ა(ა)იპ - თუშეთის დაცული ლანდშაფტის ადმინისტრაცია 424 611 352 6. ა(ა)იპ - სკოლისგარეშე სასპორტო-საგანმანათლებლო დაწესებულება ახმეტის კომპლექსური ს 224 630 095 7. ა(ა)იპ - ახმეტის მუნიციპალიტეტის კულტურის ცენტრი 224 631 423 8. ა(ა)იპ - ახმეტის მუნიციპალიტეტის "ბესიკ მამიაურის სახელობის მოსწავლე ახალგაზრდობის სახელოვნებო და შემეცნებითი სკოლა" 224 631 218 9. ა(ა)იპ - ახმეტის მუნიციპალიტეტის საბავშვო ბაღების ცენტრი 424 611 281 10. ა(ა)იპ - ახმეტის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო ცენტრი 224 631 655 11. ა(ა)იპ - სკოლისგარეშე სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულება ახმეტის მუნიციპალიტეტის სამუსიკო სკოლების გაერთიანება 224 631 664 12. ა(ა)იპ - ახმეტის მუნიციპალიტეტის სოფლის წყლის სისტემების მოვლა-პატრონობის ცენტრი 424 614 000 13. ა(ა)იპ - ახმეტის მუნიციპალიტეტის სოციალური სახლი 224 631 414 14. ა(ა)იპ - ახმეტის მუნიციპალური ტყე-პარკისა და სასაფლაოების მართვის ცენტრი 423 352 017 15. ა(ა)იპ - ახმეტის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი 244 619 287 16. ახმეტის მუნიციპალიტეტი
10	ძირითადი საქმიანობების ჩამონათვალი	1. 2. 3. 4. .....
11	საანგარიშგებო ვალუტა	ლარი
12	დამრგვალების დონე	ერთეული
13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის უფროსი მარინა მაისურაძე 599857876 ; სახაზინო-საბუღალტრო სამსახურის უფროსი მიხეილ კახოიძე 599857866

ხელმოწერა
ორგანიზაციის
ხელმძღვანელი:
საფინანსო-საბიუჯეტო
სამსახურის უფროსი

ბუღალტერი:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება				
სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა*	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
აქტივები				
მოკლევადიანი აქტივები				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	S2	3,428,904	2,274,392
002	მიმდინარე ინვესტიციები	S2a	-	-
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	S2a	15,368	15,278
004	მატერიალური მარაგები	S3	107,077	168,612
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	S4	941,519	574,521
006	*სულ მოკლევადიანი აქტივები*		**4,492,868**	**3,032,804**
გრძელვადიანი აქტივები				
007	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	S5	-	-
008	მირითადი აქტივები	S6	922,042,771	918,013,592
009	საინვესტიციო ქონება	S7	-	-
010	არამატერიალური აქტივები	S8	2,040	-
011	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	S9	-	-
012	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	S10	-	-
013	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	S11	1,717,139	325,489
014	*სულ გრძელვადიანი აქტივები*		**923,761,950**	**918,339,081**
015	სულ აქტივები		**928,254,818**	**921,371,885**
ვალდებულებები				
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
016	მოკლევადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	S12	-	-
017	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები	S12	158,700	150,137
018	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა	S13a	147,814	53,105
019	გადასახდელი პროცენტი	S13a	-	-
020	მიმდინარე ანარიცხები	S13b	-	-
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	S13a	821,125	-
022	ვალდებულებები დეპოზიტებით	S13a	1,410	1,208
023	ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალით	S13a	-	-
024	სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		**1,129,049**	**204,449**
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
025	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	S12	-	-
026	გრძელვადიანი ნასესხები თანხები	S12	737,792	896,492
027	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები ფინანსური იჯარით	S10	-	-
028	შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებებით განსაზღვრული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	S9	-	-
029	გრძელვადიანი ანარიცხები	S13b	-	-
030	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	S13a	-	-
031	სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**737,792**	**896,492**
032	სულ ვალდებულებები		**1,866,841**	**1,100,941**
წმინდა აქტივები/კაპიტალი				
033	კაპიტალში შენატანები		-	-
034	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		926,387,976	920,270,943
035	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		**926,387,976**	**920,270,943**
036	სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი		**928,254,818**	**921,371,885**

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი: (0.00) (0.00)

საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის უფროსი ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ფინანსური შედეგების ანგარიშგება						
სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა*	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგ.
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტ ო სახსრები	სულ	სულ
	შემოსავლები					
001	საგადასახადო შემოსავლები	S14 ა	11,654,786	-	11,654,786	9,258,270
002	სოციალური შენატანები	'S14'!A1	-	-	-	-
003	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	S14 გ	143,845	-	143,845	114,182
004	შემოსავლები გრანტებით	S14 ბ	6,355,597	21,363	6,376,961	7,203,175
005	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომ	S14 გ	50,008	23,108	73,116	214,861
006	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	S14 გ	-	-	-	-
007	შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა პროცენტისა და ძრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებისა	S15ა	631,274	96,477	727,751	593,430
008	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდა	S15ბ S17ა**	253,362	-	253,362	39,042
009	საპროცენტო შემოსავლები	S15ა	225,825	-	225,825	98,536
010	საეჭვო (უიმედო) მოთხოვნების/გაუფას	S16	-	-	-	-
011	სხვადასხვა შემოსავლები	S18	-	-	-	-
012	**სულ შემოსავლები**		**19,314,698**	**140,948**	**19,455,645**	**8,263,224**
	ხარჯები					
013	შრომის ანაზღაურება	S17ა	5,595,767	92,294	5,688,060	5,261,620
014	საქონელი და მომსახურება	S17ა	3,900,838	898,307	4,799,144	2,832,628
015	გრანტები, გარე ტრანსფერები, სხვა ხარ	S17ა S17ბ S17გ	428,795	-	428,795	577,823
016	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	S17ა	-	-	-	-
017	ცვეთა და ამორტიზაცია	S17ა	1,823,521	-	1,823,521	1,937,953
018	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფ	S17ა	494,315	-	494,315	415,268
019	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებ	S15ბ S17ა**	-	-	-	-
020	საპროცენტო ხარჯები (ფინანსური ხარ	S17ა	104,775	-	104,775	122,293
021	საეჭვო (უიმედო) მოთხოვნების/გაუფას	S16	-	-	-	-
022	სხვადასხვა ხარჯები	S18	-	-	-	-
023	**სულ ხარჯები**		**12,348,012**	**990,600**	**13,338,612**	**11,147,583**
024	**პერიოდის ნამეტი (დეფიციტი)**		**6,966,686**	**(849,652)**	**6,117,033**	**(2,884,359)**

* მითითებულ შენიშვნებში აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგების

**აისახება გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავ

ელმოწერა

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის უფროსი

ბუღალტერი:

სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება*								
სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა **	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან								
001	*შემოსული თანხები*		***18,700,744***	***138,292***	***18,839,036***	***17,229,699***	***78,986***	***17,308,684***
002	გადასახადები	N19	11,654,786	-	**11,654,786**	9,258,270	-	**9,258,270**
003	სოციალური შენატანები		-	-	-	-	-	-
004	გრანტები		5,994,804	21,363	**6,016,167**	7,203,175	(3,526)	**7,199,648**
005	შემოსავლები საკუთრებიდან		779,299	-	**779,299**	500,557	-	**500,557**
006	მ.შ პროცენტი		225,825	-	**225,825**	98,536	-	**98,536**
007	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		77,800	93,821	**171,621**	96,746	59,562	**156,309**
008	სანქციები, საურავები და ჯარიმები		143,845	228	**144,073**	114,182	-	**114,182**
009	სხვა შემოსავლები		50,008	22,880	**72,888**	55,561	22,950	**78,511**
010	დროებით გაურკვეველი თანხები		202	-	**202**	1,208	-	**1,208**
011	*გასული თანხები*		10,344,417	121,338	***10,465,755***	8,826,479	77,380	***8,903,859***
012	თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება		1,817,939	92,294	**1,910,233**	1,816,274	43,915	**1,860,189**
013	მომწოდებლებისათვის გადახდილი თანხები საქონლისა და მომსახურებისათვის		1,367,128	29,044	**1,396,172**	950,862	33,425	**984,286**
014	გრანტები და სუბსიდიები		6,195,515	-	**6,195,515**	5,336,678	-	**5,336,678**
015	სოციალური დახმარება		478,804	-	**478,804**	400,497	-	**400,497**
016	გადახდილი პროცენტი		104,775	-	**104,775**	122,293	-	**122,293**
017	სხვა ხარჯები (გაცემები, გასვლები)		380,258	-	**380,258**	199,876	41	**199,916**
018	**წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან**	N20	**8,356,327**	**16,954**	**8,373,281**	8,403,219	1,606	**8,404,825**
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან								
019	ძირითადი აქტივების შესყიდვა		7,321,845	-	**7,321,845**	7,726,205	42,000	**7,768,205**
020	არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
021	სხვა გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
022	ინვესტიციების (წილების) შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
023	ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
024	გაცემული სესხები		-	-	-	-	-	-
025	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	-	-	-
026	ძირითადი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		253,362	-	**253,362**	39,042	35,200	**74,242**
027	არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
028	სხვა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
029	ინვესტიციების (წილების) გაყიდვიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
030	ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა		-	-	-	-	-	-
031	ფინანსური იჯარიდან მიღებული ძირითადი თანხები		-	-	-	-	-	-
032	სესხების დაფარვიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
033	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების კლება		-	-	-	-	-	-
034	**წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან**		**(7,068,483)**	**-**	**(7,068,483)**	**(7,687,164)**	**(6,800)**	**(7,693,964)**
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან								
034	მთავრობის მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
035	მთავრობის ობლიგაციების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
036	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
037	სხვა ნასესხები თანხებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
038	მოკლევადიანი სამთავრობო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-
039	სამთავრობო ობლიგაციების გამოსყიდვა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-
040	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-
041	ფინანსური იჯარის ძირითადი თანხის გადახდა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-
042	სხვა ნასესხები თანხების გადახდა (დაფარვა)		150,137	-	150,137	142,470		

043	ვალდებულებები დეპოზიტებით		-	-	-	-	-	-
044	ვალდებულებები დეპოზიტებით ხაზინაში		-	-	-	-	-	-
045	ვალდებულებები დეპოზიტებით ბანკში		-	-	-	-	-	-
046	სარეზერვო ფონდი		-	-	-	-	-	-
047	**წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან**		(150,137)	-	**(150,137)**	(142,479)	-	**(142,479)**
048	**ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)**		**1,137,707**	16,954	**1,154,661**	573,577	(5,194)	**568,382**
049	**ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში, მათ შორის**		2,260,874	13,518	**2,274,392**	1,687,298	18,712	**1,706,010**
050	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები		2,260,874	13,518	**2,274,392**	1,687,298	18,712	**1,706,010**
051	ხაზინის სავალუტო ანგარიში		-	-	-	-	-	-
052	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები		-	-	-	-	-	-
053	**კურსთა სხვაობით მიღებული მოგება (ზარალი)**		-	-	-	-	-	-
054	**ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს, მათ შორის**		3,398,582	30,472	**3,429,054**	2,260,874	13,518	**2,274,392**
055	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები		3,398,582	30,472	**3,429,054**	2,260,874	13,518	**2,274,392**
056	ხაზინის სავალუტო ანგარიში		-	-	-	-	-	-
057	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები		-	-	-	-	-	-

* ფორმა ივსება ერთეულის მიერ, რომელიც ახორციელებს ფულადი სახსრების მართვასა და კონტროლს

** მითითებულ შენიშვნებში აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის უფროსი

ბუღალტერი:

MUNICIPALITY MAYOR 224631165

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშგება						
						საანგარიშგებო პერიოდი
სტრიქონის კოდი	დასახელება	ენიშვნა	კაპიტალში შენატანები	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	
001	**საწყისი ნაშთი**		**0**	**920223825**	**47118**	**920270943**
002	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	S1	0	0	0	0
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	S1	0	0	0	0
004	**გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი**		**0**	**920223825**	**47118**	**920270943**
	წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება					
005	დამფუძნებლების შენატანები		0	0	0	0
006	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი		0	6966686	-849652	6117033
007	მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები		0	0	0	0
008	**საბოლოო ნაშთი**		**0**	**927190511**	**-802534**	**926387976**

						წინა საანგარიშგებო პერიოდი
სტრიქონის კოდი	დასახელება	ენიშვნა	კაპიტალში შენატანები	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	
001	**საწყისი ნაშთი**		0	912713750	14332	**912728082**
002	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	S1	0	10427221	0	10427221
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	S1	0	0	0	0
004	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი		**0**	**923140970**	**14332**	**923155302**
	წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება			**-2917145**	**32786**	**-2884359**
005	დამფუძნებლების შენატანები		0	0	0	0
006	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი		0	-2917145	32786	-2884359
007	მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები		0	0	0	0
008	**საბოლოო ნაშთი**		**0**	**920223825**	**47118**	**920270943**

* მითითებულ შენიშვნაში აისახება კწმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის უფროსი

ბუღალტერი:

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება						
						საანგარიშგებო პერიოდი
სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა *	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
	ბიუჯეტის შემოსულობები					
001	გადასახადები		10,990,300.00	10,990,300.00	11,654,785.90	106%
002	გრანტები		6,030,273	6,030,273	5,994,804	99%
003	სხვა შემოსავლები		616,200	616,200	1,051,154	171%
004	არაფინანსური აქტივების კლება		150,000	150,000	253,362	169%
005	ფინანსური აქტივების კლება		-	-	-	0%
006	ვალდებულებების ზრდა		-	-	-	0%
007	**სულ ბიუჯეტის შემოსულობები**		**17,786,773**	**17,786,773**	**18,954,106**	**545%**
	ბიუჯეტის გადასახდელები					
008	შრომის ანაზღაურება		5,584,850	5,584,850	5,478,717	98%
009	საქონელი და მომსახურება		3,548,733	3,548,733	3,052,302	86%
010	პროცენტი		111,900	111,900	104,775	94%
011	სუბსიდიები		45,600	45,600	44,976	99%
012	გრანტები		29,500	29,500	29,500	100%
013	სოციალური დახმარება		551,500	551,500	491,821	89%
014	სხვა ხარჯები		469,998	469,998	380,258	81%
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა		8,763,340	8,763,340	7,295,856	83%
016	ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	0%
017	ვალდებულებების კლება		151,000	151,000	150,137	99%
018	**სულ ბიუჯეტის გადასახდელები**		**19,256,421**	**19,256,421**	**17,028,341**	**88%**
019	**ბიუჯეტის ნაშთი**	**N21**	**-**	**-**	**3,398,582**	**633%**

* მითითებულ შენიშვნაში აისახება ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური

ხელმოწერა

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის
უფროსი

შენიშვნა N2ა მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები							
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		მთლიანი საბალანსო	აკუმულირებული	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი საბალანსო	აკუმულირებული	საბალანსო ღირებულება
	მიმდინარე ინვესტიციები						
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი 1-12-2000	-	-	-	-	-	-
030	ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი 1-12-3000	-	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა 1-12-4000	-	-	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები 1-12-9000	-	-	-	-	-	-
060	**სულ მიმდინარე ინვესტიციები**	-	-	-	-	-	-
	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები						
070	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები 1-13-1000	-	-	-	-	-	-
080	გადასახადებიდან მისაღები თანხები *1-13-2000	-	-	-	-	-	-
090	საშემოსავლო გადასახადი 1-13-2100	-	-	-	-	-	-
100	მოგების გადასახადი 1-13-2200	-	-	-	-	-	-
110	ქონების გადასახადი 1-13-2300	-	-	-	-	-	-
120	დღგ 1-13-2400	-	-	-	-	-	-
130	საქციზო გადასახადი 1-13-2500	-	-	-	-	-	-
140	იმპორტის გადასახადი 1-13-2600	-	-	-	-	-	-
150	სხვა გადასახადები 1-13-2700	-	-	-	-	-	-
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში 1-13-3000	-	-	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით 1-13-4000	-	-	-	-	-	-
180	მისაღები დივიდენდები 1-13-5000	-	-	-	-	-	-
190	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები 1-13-6000	12,373.01	-	12,373.01	14,469.11	-	14,469.11
200	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ 1-13-7000	-	-	-	-	-	-
210	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასხვისით (გაყიდვით) 1-13-8000	-	-	-	-	-	-
220	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-13-9000	2,995.00	-	2,995.00	809.00	-	809.00
230	მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით 1-13-9500	-	-	-	-	-	-
240	**სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები**	15368.01	-	15,368.01	15,278.11	-	15,278.11

შენიშვნა N2ა მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები					
სტრიქონის კოდი	დასახელება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება			
		წასაგარიშებელი პერიოდის საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	წასაგარიშებელი პერიოდის საბოლოო
	მიმდინარე ინვესტიციები				
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	0
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-
030	ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-
060	**სულ მიმდინარე ინვესტიციები**	-	-	-	-
	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები **				
070	საბაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები				0
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-
090	საშემოსავლო გადასახადი	-	-	-	-
100	მოგების გადასახადი	-	-	-	-
110	ქონების გადასახადი	-	-	-	-
120	დღგ	-	-	-	-
130	სააქციზო გადასახადი	-	-	-	-
140	იმპორტის გადასახადი	-	-	-	-
150	სხვა გადასახადები	-	-	-	-
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში 1-13-3000	-	-	-	0
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით 1-13-4000	-	-	-	-
180	მისაღები დივიდენდები 1-13-5000	-	-	-	-
190	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები 1-13-6000	14,469	12,373	14,469	12,373
200	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ 1-13-7000	-	-	-	-

210	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით) 1-13-8000	-	-	-	-
220	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-13-9000	809	2,186	-	2,995
230	მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლითი ოპერაციებთან დაკავშირებით 1-13-9500	-	-	-	-
240	**სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები**	15,278	14,559	14,469	15,368

შენიშვნა N2ა მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები						
სტრიქონის კოდი	დასახელება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები				
		საანგარიშგებო პერიოდის	წლის გაუფასურების	უკუგატარები თ	აქტივების რეკლასიფიკი	საანგარიშგებო პერიოდის
	მიმდინარე ინვესტიციები					
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
030	ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-
060	**სულ მიმდინარე ინვესტიციები**	-	-	-	-	-
	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები					
070	სასაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-
090	საშემოსავლო გადასახადი	-	-	-	-	-
100	მოგების გადასახადი	-	-	-	-	-
110	ქონების გადასახადი	-	-	-	-	-
120	დღგ	-	-	-	-	-
130	სააქციზო გადასახადი	-	-	-	-	-
140	იმპორტის გადასახადი	-	-	-	-	-
150	სხვა გადასახადები	-	-	-	-	-
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საშუალო სქემაში 1-13-3000	-	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით 1-13-4000	-	-	-	-	-
180	მისაღები დივიდენდები 1-13-5000	-	-	-	-	-
190	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები 1-13-6000	745	-	-	-	745
200	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ 1-13-7000	-	-	-	-	-
210	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით) 1-13-8000	-	-	-	-	-
220	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-13-9000	-	-	-	-	-
230	მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით 1-13-9500	-	-	-	-	-
240	**სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები**	745	-	-	-	745

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) მიმდინარე ინვესტიციები განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის და წინა საანგარიშგებო პერიოდის ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით

შენიშვნა N3 მატერიალური მარაგები

შენიშვნა N3 მატერიალური მარაგები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		ღირებულება *	აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	საბალანსო ღირებულება
010	ნედლეული და მასალები 1-14-1100	-	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები1-14-1400	107,077	-	107,077	168,612	-	168,612
030	მცირეფასიანი აქტივები 1-14-1410	9,161	-	9,161	4,375	-	4,375
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები 1-14-1420	97,916	-	97,916	164,237	-	164,237
090	დაუმთავრებელი წარმოება 1-14-2000	-	-	-	-	-	-
100	მზა პროდუქცია 1-14-3000	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი 1-14-4000	-	-	-	-	-	-
120	სამხედრო მატერიალური მარაგები 1-14-5000	-	-	-	-	-	-
130	სულ	107,077	-	107,077	168,612	-	168,612

სტრიქონის კოდი	მატერიალური მარაგების ღირებულება *	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	მიღება							გასვლა									საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
			წინა საანგარიშგებო პერიოდების ავანსების შემცირებით	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისის აღდგენით	სხვა დასხვა შემოსავლებით **	სხვა მიღებებით ***	სასაქონლო ფირმით ანაზღაურებით	საქონლით და მომსახურებით	სუბსიდიებით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	სოციალური დახმარებებით	დანაკლისით	სხვა დასხვა ხარჯებით **	სხვა გასვლებით ***	
010	ნედლეული და მასალები 1-14-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები1-14-1400	168,612	-	1,065,807	1,052,383	-	-	-	-	-	2,155,837	-	23,889	-	-	-	-	-	107,077
030	მცირეფასიანი აქტივები 1-14-1410	4,375	-	85,595	-	-	-	-	-	-	80,809	-	-	-	-	-	-	-	9,161
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები 1-14-1420	164,237	-	980,212	1,052,383	-	-	-	-	-	2,075,027	-	23,889	-	-	-	-	-	97,916
090	დაუმთავრებელი წარმოება 1-14-2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	მზა პროდუქცია 1-14-3000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი 1-14-4000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სამხედრო მატერიალური მარაგები 1-14-5000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	სულ	168,612	-	1,065,807	1,052,383	-	-	-	-	-	2,155,837	-	23,889	-	-	-	-	-	107,077

სტრიქონის კოდი	დასახელება	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება						
		საწყისი ნაშთი	წლის ღირებულების შემცირების ხარჯები *****	წლის ღირებულების შემცირების უკუგატარებით შემოსავალი *****	გასვლისას ანულირებული	მიღებული აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	აქტივების რეკლასიფიცირებისას მიღებული ან ანულირებული (+/-)	საბოლოო ნაშთი
010	ნედლეული და მასალები 1-14-1100	-	-	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები1-14-1400	-	-	-	-	-	-	-
030	მცირეფასიანი აქტივები 1-14-1410	-	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები 1-14-1420	-	-	-	-	-	-	-
090	დაუმთავრებელი წარმოება 1-14-2000	-	-	-	-	-	-	-
100	მზა პროდუქცია 1-14-3000	-	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი 1-14-4000	-	-	-	-	-	-	-
120	სამხედრო მატერიალური მარაგები 1-14-5000	-	-	-	-	-	-	-
130	სულ	0	-	-	-	-	-	-

ცხრილი 3 ***** განმარტეთ ღირებულების შემცირების ან ღირებულების შემცირების უკუგატარების მიზეზები

ცხრილი 2 *იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

ცხრილი 2 ** აისახება მოცულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები და ხარჯები, რაც შეეხება ღირებულებით ცვლილებას რომელიც გამოწვეულია ერთეულადი

ცხრილი 2 *** აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენატანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციებით, აქტივების რეკლასიფიკაციით, ბარტერით და ა.შ

ცხრილი 2 **** აისახება ორგანიზაციის სპეციფიკის შესაბამისად მსგავსი ბუნების და გამოყენების მატერიალური მარაგები უგულებელის მიხედვით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

საღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მდგომარეობით, მატერიალური მარაგების აღიარება ხდება:

ბ) ერთგვაროვანი მატერიალური მარაგების თვითღირებულებები მატერიალური მარაგების შემდეგი უგულებისათვის

გ) არაერთგვაროვანი მატერიალური მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება ინდივიდუალური დანახარჯების

შენიშვნა N4 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები*			
სტრიქონის კოდი	დასახელება*	ანგარიშგების პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა ანგარიშგების პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	**წინასწარი გადახდები 1-15-1000**	941,519	574,521
020	წინასწარი გადახდები საქონელი 1-15-1100	-	-
	წინასწარი გადახდები მომსახურება 1-15-1100	40,009	11,165
030	წინასწარი გადახდები არაფინანსური აქტივებისათვის 1-15-1200	834,947	551,176
040	წინასწარ გადახდილი სხვა ხარჯები 1-15-1300	66,563	12,180
050	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით 1-15-2000**	-	-
060	**ბარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-15-3000**	-	-
070	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით 1-15-4000**	-	-
080	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით 1-15-5000**	-	-
090	სულ	941,519	574,521

* აისახება 1-15-0000 ანგარიშებზე არსებული არაფულადი მოთხოვნები

საღრიცხვო პოლიტიკები:

შენიშვნა N6 ძირითადი აქტივები									
	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება
010	**შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად 1-22-1000**	920,710,397	1,411,301	-	919,299,097	915,537,920	-	-	915,537,920
020	საცხოვრებელი სახლები 1-22-1100	206,122	2,569	-	203,553	206,122	-	-	206,122
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები 1-22-1200	4,431,785	144,311	-	4,287,475	3,293,171	-	-	3,293,171
040	სხვა ნაგებობები 1-22-1300	40,611,993	1,264,421	-	39,347,571	36,578,129	-	-	36,578,129
050	მიწის გაუმჯობესება 1-22-1400	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა 1-22-1500	875,460,498	-	-	875,460,498	875,460,498	-	-	875,460,498
070	**მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი 1-22-2000**	**3,155,895**	**412,221**	-	**2,743,674**	**2,475,672**	-	-	**2,475,672**
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა 1-22-2100	1,821,442	233,925	-	1,587,517	1,486,763	-	-	1,486,763
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	1,334,453	178,295	-	1,156,157	988,909	-	-	988,909
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები,	854,150	127,384	-	726,766	739,095	-	-	739,095
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	480,302	50,911	-	429,391	249,815	-	-	249,815
120	სამხედრო იარაღის სისტემები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	-
130	**კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები 1-22-3000**	-	-	-	-	-	-	-	-
140	**სულ**	**923,866,292**	**1,823,521**	-	**922,042,771**	**918,013,592**	-	-	**918,013,592**

1

8

სტრიქონის კოდი	მირითადი აქტივების ღირებულება *	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	მიღება								გასვლა						საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
			წინა საანგარიშგებო პერიოდების ავანსების შემცირებით	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	არსებითი გაუმჯობესებით	გრანტებით	ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით**	სხვა მიღებებით ***	გაყიდვით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის	დანაკლისით	სხვა დანახარჯებით**	სხვა გასვლებით **	
010	**შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად 1-22-1000**	915,537,920	-	**5,172,478**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**920,710,397**
020	საცხოვრებელი სახლები 1-22-1100	206,122	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	206,122
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები 1-22-	3,293,171	-	1,138,614	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,431,785
040	სხვა ნაგებობები 1-22-1300	36,578,129	-	4,033,864	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40,611,993
050	მიწის გაუმჯობესება 1-22-1400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა 1-22-1500	875,460,498	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	875,460,498
070	**მანქანა-დანადგარები და ინვენტარ**	**2,475,672**	-	552,852	-	127,371	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,155,895
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა 1-22-2100	1,486,763	-	257,428	-	77,252	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,821,442
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	988,909	-	295,424	-	50,119	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,334,453
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი და აღჭურვა 1-22-2210	739,095	-	115,056	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	854,150
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	249,815	-	180,369	-	50,119	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	480,302
120	სამხედრო იარაღის სისტემები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	**კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები 1-22-3000**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
140	სულ	**918,013,592**	-	5,725,330	-	127,371	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	923,866,292

2

9

სტრიქონის კოდი	დასახელება	ძირითადი აქტივების დაგროვილი ცვეთა						ძირითადი აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი						
		საწყისი ნაშთი	წლის ცვეთის ხარჯი	გასვლისას ანულირებული (-)	მიღებული დაგროვილი ცვეთა (+)	აქტივების რეკლასიფიცირებისას მიღებული ან ანულირებული (+/-)	საბოლოო ნაშთი	საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი ****	წლის გაუფასურების ხარჯის შეკვეცა რებითი შემოსავალი ****	გასვლისას ანულირებული (-)	მიღებული დაგროვილი გაუფასურება (+)	აქტივების რეკლასიფიცირებისას მიღებული ან ანულირებული (+/-)	საბოლოო ნაშთი
010	**შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად 1-22-1000**	-	**1,411,301**	-	-	-	**1,411,301**	-	-	-	-	-	-	-
020	საცხოვრებელი სახლები 1-22-1100	-	2,569	-	-	-	2,569	-	-	-	-	-	-	-
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები 1-22-1200	-	144,311	-	-	-	144,311	-	-	-	-	-	-	-
040	სხვა ნაგებობები 1-22-1300	-	1,264,421	-	-	-	1,264,421	-	-	-	-	-	-	-
050	მიწის გაუმჯობესება 1-22-1400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა 1-22-1500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	**მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი 1-22-2000**	-	412,221	-	-	-	412,221	-	-	-	-	-	-	-
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა 1-22-2100	-	233,925	-	-	-	233,925	-	-	-	-	-	-	-
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	-	178,295	-	-	-	178,295	-	-	-	-	-	-	-
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი და აღჭურვა 1-22-2210	-	127,384	-	-	-	127,384	-	-	-	-	-	-	-
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	-	50,911	-	-	-	50,911	-	-	-	-	-	-	-
120	სამხედრო იარაღის სისტემები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	**კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები 1-22-3000**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

140	სულ	-	1,823,521	-	-	-	1,823,521	-	-	-	-	-	-	-

ცხრილი 3 **** განმარტეთ გაუფასურების ხარჯის ან გაუფასურების ხარჯის უკუგატარების მიზეზები

ცხრილი 2 * იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა ი

ცხრილი 2 ** აისახება მოცულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები და ხარჯები, რაც შეეხება ღ

ცხრილი 2 *** აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენატანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციებით, აქტივების რეკლასიფ

საღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითადი აქტივების შეფასება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით ხდება.

ბ) ძირითად აქტივებს ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით დაერიცხება.

გ) ცვეთის დარიცხვისათვის საჭიროებული თვისებიანი ბალანსი ვადები განისაზღვრება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციით „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ზოგადსაბრუნავი ორგანიზაციისა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის

შენიშვნა N8 არამატერიალური აქტივები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება *	დაგროვილი ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება
	ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები 1-24-1000								
010	კვლევა და განვითარება 1-24-1100	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები 1-24-1200	-	-	-	-	-	-	-	-
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები 1-24-1300	2,040	-	-	2,040	0	-	-	-
040	კომპიუტერული პროგრამები 1-24-1310	2,040	-	-	2,040	-	-	-	-
050	მონაცემთა ბაზები 1-24-1320	-	-	-	-	-	-	-	-
060	გასართობი,ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები 1-24-1400	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები 1-24-1500	-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	2,040	-	-	2,040	0	-	-	-
	არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები 1-24-0000								
090	**ხელშეკრულებები,იჯარა და ლიცენზიები 1-24-2100**	-	-	-	-	-	-	-	-
100	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები 1-24-2110	-	-	-	-	-	-	-	0
110	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ნებართვები 1-24-2120	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები 1-24-2130	-	-	-	-	-	-	-	-
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები 1-24-2140	-	-	-	-	-	-	-	-
140	**გუდვილი 1-24-2200**	-	-	-	-	-	-	-	-
150	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-
	სულ	2,040	-	-	2,040	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	არამატერიალური აქტივების ღირებულება *	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	მიღება									გასვლა						საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
			წინა საანგარიშგებო პერიოდების ავანსების შემცირებით	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	არსებითი გაუმჯობესებით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არის კლასიფიცირებული	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით**	სხვა მიღებებით ***	გაყიდვით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არის კლასიფიცირებული	დანაკლისით	სხვადასხვა ხარჯებით**	სხვა გასვლებით**	
	ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები 1-24-1000																	
010	კვლევა და განვითარება 1-24-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები 1-24-1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები 1-24-1300	-	-	-	-	2,040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,040
040	კომპიუტერული პროგრამები 1-24-1310	-	-	-	-	2,040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,040
050	მონაცემთა ბაზები 1-24-1320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	გასართობი,ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები 1-24-1400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები 1-24-1500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	-	-	-	-	2,040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,040
	არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები																	-
090	ხელშეკრულებები,ოფარა და ლიცენზიები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო ოფარები 1-24-2110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები 1-24-2130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები 1-24-2130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები 1-24-2140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
140	გუდვილი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
150	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	სულ	-	-	-	-	2,040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,040

სტრიქონის კოდი	დასახელება	არამატერიალური აქტივების დაგროვილი ამორტიზაცია						არამატერიალური აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი						
		საწყისი ნაშთი	წლის ამორტიზაციის ხარჯი	გასვლისას ანულირებული	მიღებული დაგროვილი ამორტიზაცია	აქტივების რეკლასიფიცირებისას მიღებული ან ანულირებული (+/-)	საბოლოო ნაშთი	საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი ****	წლის გაუფასურების ხარჯის უკუგატარებით შემოსავალი ****	გასვლისას ანულირებული	მიღებული დაგროვილი გაუფასურება	აქტივების რეკლასიფიცირებისას მიღებული ან ანულირებული (+/-)	საბოლოო ნაშთი
	ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები 1-24-1000													
010	კვლევა და განვითარება 1-24-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მინერალური წიაღისეულის მოება და შეფასებები 1-24-1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები 1-24-1300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-
040	კომპიუტერული პროგრამები 1-24-1310	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	მონაცემთა ბაზები 1-24-1320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	გასართობი,ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები 1-24-1400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები 1-24-1500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	არამატერიალური არანარმოებული აქტივები													
090	ხელმეურულებები,ოჯარა და ლიცენზიები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო ოჯარები 1-24-2110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები 1-24-2130	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები 1-24-2130	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები 1-24-2140	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
140	გუდვილი	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
150	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0

ცხრილი **** განმარტეთ გაუფასურების ზარალის ან გაუფასურების ზარალის უკუგატარების მიზეზები
ცხრილი * იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განს
ცხრილი **აისახება მოცულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები და
ცხრილი ***აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენატანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციებით,

საღრიცხვო პოლიტიკები:

შენიშვნა N 11 სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოოს წინით				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოოს წინით			
		ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება
010	ფასიანი ქაღალდები 1-27-1000	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები, გარდა მიწისა 1-27-2000	-	-	-	-	-	-	-	-
030	მიმდინარეობადი აქტივები 1-27-3000	-	-	-	-	-	-	-	-
040	დაუმთავრებელი აქტივები 1-27-4000	-	-	-	-	-	-	-	-
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა 1-27-4100	1717139	0	0	1717139	325489	0	0	325489
060	აქტივები, რომლითაც საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემადაა მფლობელი 1-27-4200	1717139	0	0	1717139	325489	0	0	325489
070	საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება 1-27-4300	0	0	0	0	0	0	0	0
080	გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები 1-27-4400	0	0	0	0	0	0	0	0
090	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები 1-27-5000	0	0	0	0	0	0	0	0
100		0	0	0	0	0	0	0	0
	სულ	1717139	0	0	1717139	325489	0	0	325489

შენიშვნა N 11 სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	მიღება							გასვლა							საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
			წმინდა საანგარიშგებო პერიოდის ეფექტების შესაბამისი	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვა	არსებითი გაუმჯობესებები	გარანტიები	გარე ტრანზაქციებთან, რომლებიც სხვებან არ არის კონსოლიდირებული	დანაკლისი ხელებით	სხვადასხვა შემოსავლები **	სხვა მიღებული ***	გაყიდვა	გარანტიები	გარე ტრანზაქციები, რომლებიც სხვებან არ არის კონსოლიდირებული	დანაკლისი	სხვადასხვა ხარჯები **	სხვა გასვლები ***	
010	ფასიანი ქაღალდები 1-27-1000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები, გარდა მიწისა 1-27-2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
030	მიმდინარეობადი აქტივები 1-27-3000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
040	დაუმთავრებელი აქტივები 1-27-4000	325489	0	1391650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1717139
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა 1-27-4100	325489	0	1391650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1717139
060	აქტივები, რომლითაც საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემადაა მფლობელი 1-27-4200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
070	საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება 1-27-4300	-	-	-	-												
080	გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები 1-27-4400	-	-	-	-												
090	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები 1-27-5000	-	-	-	-												
100						-	-	-		-	-	-					
	სულ	325489	0	1391650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1717139

სტრიქონის კოდი	დასახელება	სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების დაგროვილი ცვეთა						სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი						
		საწყისი ნაშთი	წლის ცვეთის ხარჯი სხვადასხვა არსებითის მქონეებლებში	გასვლებან ანულირებული	მიღებული დაგროვილი ცვეთა	აქტივების რეკლასიფიკაციებან მიღებული ან ანულირებული (+/-)	საბოლოო ნაშთი	საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ზარალი****	წლის გაუფასურების ზარალის შესაბამისი შემოსავალი ****	მიღებული დაგროვილი გაუფასურება	გასვლებან ანულირებული	აქტივების რეკლასიფიკაციებან მიღებული ან ანულირებული (+/-)	საბოლოო ნაშთი
010	ფასიანი ქაღალდები 1-27-1000	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები, გარდა მიწისა 1-27-2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	მიმდინარეობადი აქტივები 1-27-3000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	დაუმთავრებელი აქტივები 1-27-4000	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა 1-27-4100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	აქტივები, რომლითაც საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემადაა მფლობელი 1-27-4200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება 1-27-4300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები 1-27-4400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები 1-27-5000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100														
	სულ	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

შენიშვნა N12 მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები

საანგარიშგებო წელი

სტრიქონის კოდი	ვალდებულებები	საწყისი ნაშთი	ზრდა		კლება		საბოლოო ნაშთი
			საკასო	სხვა *	საკასო	სხვა *	
	მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები 2-10-0000	**150137**	**158700**	**0**	**150137**	**0**	**158700**
010	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით 2-12-1100	150137	158700	0	150137	0	158700
020	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში 2-12-1110	150137	158700	0	150137	0	158700
030	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში 2-12-1120	0	0	0	0	0	0
040	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით 2-12-1200	0	0	0	0	0	0
050	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში 2-12-1210	0	0	0	0	0	0
060	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში 2-12-1220	0	0	0	0	0	0
070	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში 2-11-1000	0	0	0	0	0	0
080	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში 2-11-2000	0	0	0	0	0	0
090	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი 2-12-2000	0	0	0	0	0	0
100	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში 2-12-2110	0	0	0	0	0	0
110	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში 2-12-2210	0	0	0	0	0	0
120	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი 2-12-2000	0	0	0	0	0	0
130	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში 2-12-2120	0	0	0	0	0	0
140	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში 2-12-2220	0	0	0	0	0	0
	გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები 2-20-0000	**896492**	**0**	**0**	**0**	**158700**	**737792**
150	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები 2-22-1000	896492	0	0	0	158700	737792
160	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები ეროვნულ ვალუტაში 2-22-1100	896492	0	0	0	158700	737792
170	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები უცხოურ ვალუტაში 2-22-1200	0	0	0	0	0	0
180	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები 2-22-2000	0	0	0	0	0	0
190	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები ეროვნულ ვალუტაში 2-22-2100	0	0	0	0	0	0
200	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები უცხოურ ვალუტაში 2-22-2200	0	0	0	0	0	0
210	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები 2-21-0000	0	0	0	0	0	0
220	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში 2-21-1000	-	-	-	-	-	-
230	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში 2-21-2000	-	-	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	ნასესხო ხელშეკრულებების დასახელება	სესხის პროცენტი%	საბოლოო დაფარვის	სესხის აღწერილობა
010				
020				
030				
040				

შენიშვნა N13 კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები			
N13ა			
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	**მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-13-0000**	147814	53105
020	სასაზღვრო ოპერაციებთან დაკავშირებული გადასახდელები 2-13-1000		
030	გადასახადებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები 2-13-2000	0	0
040	თანამშრომლებთან და სტიპენდიანტებთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანებები 2-13-3000	2990	809
050	მ.შ სოციალური დახმარებით წარმოქმნილი ვალდებულებები* 2-13-3900	858	0
060	საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-13-4000	8908	0
070	არაფინანსური აქტივების მოწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანება 2-13-6000 (ძვ. 3220)	131202	52296
080	გადასახდელი პროცენტი 2-13-5000	0	0
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები 2-13-9000	4714	0
100	**სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები (2-15-0000)**	821125	0
110	ავანსად მიღებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) შემოსავლები 2-15-1000	821125	0
110	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული საგადასახადო შემოსავლები 2-15-1100	0	0
120	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული არასაგადასახადო შემოსავლები 2-15-1200	821125	0
130	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული ოჯარის შემოსავლები 2-15-1210	0	0
140	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული გრანტებით და სხვა არაგაცვლითი ოპერაციებით შემოსავლები 2-15-1220	821000	0
150	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული სხვა არასაგადასახადო შემოსავლები 2-15-1230	125	0
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაფინანსური აქტივების მიღებით 2-15-2100	0	0
170	ბარტერული ოპერაციების შედეგად გასაცემი აქტივებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები 2-15-3000	0	0
180	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით 2-15-4000	0	0
200	**ვალდებულებები დეპოზიტებით 2-16-0000**	1410	1208
210	ვალდებულებები დეპოზიტებით ხაზინაში 2-16-1000	1410	1208
220	ვალდებულებები დეპოზიტებით ბანკში 2-16-2000	0	0
230	სარეზერვო ფონდი 2-16-3000	0	0
240	**ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალით 2-17-0000**	0	0
250	**გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-0000**	0	0
260	საქონლისა და მომსახურების მიწოდებასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანება 2-26-1000	0	0
270	არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-2000	0	0
280	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-5000	-	-

N13ბ			
			საანგარიშგებო პერიოდი
სტრიქონის კოდი	დასახელება	სულ ანარიცხები	ანარიცხი 2**
	მოკლევადიანი ანარიცხები		
010	**საწყისი ნაშთი**	-	-
020	ანარიცხების ზრდა	-	-
030	ანარიცხების კლება	-	-
040	წინა ანარიცხების უკუგაკარება	-	-
050	**საბოლოო ნაშთი**	-	-
	გრძელვადიანი ანარიცხები		
060	**საწყისი ნაშთი**	-	-
070	ანარიცხების ზრდა	-	-
080	ანარიცხების კლება	-	-
090	წინა ანარიცხების უკუგაკარება	-	-
100	**საბოლოო ნაშთი**	-	-

შენიშვნა N14 შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა

N14ა საგადასახადო შემოსავლები *

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი 4-11-10000	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი 4-11-2000	-	-
030	ქონების გადასახადი 4-12-0000	1,808,536	1,925,024
040	დღგ 4-13-0000	9,846,250	7,333,246
050	აქციზი 4-14-0000	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაგრებლები 4-15-0000	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები 4-16-0000	-	-
080	სულ	11,654,786	9,258,270

N14 ბ შემოსავლები გრანტებით

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა						წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები					
		მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
010	*ფულადი ფორმით 4-31-0000*	244,968	4,928,836	5,173,804	21,363	-	21,363	1,061,043	6,142,131	7,203,175
020	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული 4-31-1100	-	-	-	838	-	838	-	-	-
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული 4-31-1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული 4-31-1300	244,968	4,928,836	5,173,804	20,525	-	20,525	1,061,043	6,142,131	7,203,175
050	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული 4-31-1310	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული4-31-1320	244,968	4,928,836	5,173,804	20,525	-	20,525	1,061,043	6,142,131	7,203,175
070	*ბანკმრავლი ფორმით 4-32-0000*	1,052,383	129,411	1,181,793	-	-	-	-	-	-
080	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული4-32-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული 4-32-1200	114,073	102,049	216,122	-	-	-	-	-	-
100	სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული4-32-1300	938,310	27,362	965,671	-	-	-	-	-	-
110	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული 4-32-1310	36,499	16,478	52,977	-	-	-	-	-	-
120	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული 4-32-1320	901,811	10,884	912,695	-	-	-	-	-	-
130	სულ	1,297,351	5,058,246	6,355,597	21,363	-	21,363	1,061,043	6,142,131	7,203,175

N14 გ სხვა ოპერაციებიდან შემოსავლები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	**შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით 4-44-0000**	143,845	-	143,845	114,182
020	**შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 4-45-0000**	50,008	23,108	73,116	214,861
030	შემოსავლები მიმდინარე გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული4-45-1000	50,008	23,108	73,116	214,861
040	შემოსავლები კაპიტალური გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 4-45-2000	-	-	-	-
050	**შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით 4-50-0000**	-	-	-	-
060	შემოსავლები შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით 4-52-0000			-	
070	შემოსავლები შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით 4-51-0000			-	
080	სულ	193,853	23,108	216,961	329,043

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან					
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	**შემოსავლები საკუთრებიდან 4-41-0000**	779,299	-	779,299	500,557
020	საპროცენტო შემოსავლები 4-41-1000	225,825	-	225,825	98,536
030	დივიდენდებიდან შემოსავლები 4-41-2000	-	-	-	-
040	რენტიდან შემოსავლები 4-41-3000	553,474	-	553,474	402,021
050	**შემოსავლები საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან 4-42-0000**	77,800	96,477	174,277	191,409
060	საქონლის გაყიდვებიდან შემოსავლები 4-42-1000	-	-	-	-
070	მომსახურების გაწევიდან შემოსავლები 4-42-1000	77,800	96,477	174,277	191,409
080	**სხვა**	-	-	-	-
090	**სულ**	857,099	96,477	953,576	691,965

შენიშვნა N15ბ გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი					
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	**გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი 4-43-0000**	253,362	-	253,362	39,042
020	ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	253,362	-	253,362	39,042
030	საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
040	არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
050	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-

შენიშვნა N17 დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები

N17 ა

სტრიქონის	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	**შრომის ანაზღაურების ხარჯები 5-10-0000**	5,595,767	92,294	**5,688,060**	5,261,620
020	**საქონლისა და მომსახურების ხარჯები 5-20-0000**	3,900,838	898,307	**4,799,144**	2,832,628
030	მ.შ მტაცებლებთა შრომის ანაზღაურება	872,260	1,650	873,910	-
040	ოკარის ხარჯები	-	-	-	-
050	მივლინებების ხარჯები	19,598	242	19,840	-
060	**ძვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები 5-40-0000**	**1,823,521**	-	**1,823,521**	**1,937,953**
070	ძვეთის ხარჯი 5-41-0000	1,823,521	-	1,823,521	1,937,953
080	ამორტიზაციის ხარჯი 5-42-0000	-	-	-	-
090	**შიდა ტრანსფერებით ხარჯები 5-50-0000**	-	-	-	-
100	შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით ხარჯები 5-51-0000			-	
110	შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით ხარჯები 5-52-0000			-	
120	**სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა 5-60-0000**	494,315	-	**494,315**	415,268
130	**სხვა ხარჯები 5-70-0000**	**464,906**	-	**464,906**	**351,962**
140	**საპროცენტო ხარჯები 5-71-0000**	104,775	-	**104,775**	122,293
150	**რენტის ხარჯები 5-72-0000**	-	-	-	-
160	**გარე ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 5-73-0000**	360,131	-	**360,131**	**229,669**
170	მიმდინარე ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 5-73-1000	71,331	-	71,331	97,427
180	კაპიტალური ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 5-73-2000	288,800	-	288,800	132,242
190	**ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა 5-74-0000**	-	-	-	-
200	**გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი 5-76-0000**	-	-	-	-
210	ძირითადი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
220	არამატერიალური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
230	საინვესტიციო ქონების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
240	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
250		-	-	-	-
	სულ	**12,279,347**	**990,600**	**13,269,947**	**10,799,430**

N17 ბ გრანტებით ხარჯები

სტრიქონის	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა						წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები					
		მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
010	*ფულადი ფორმით*	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**52000**	**3917**	**55917**
020	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული 5-31-1100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული 5-31-1200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
040	სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-31-1300	0	0	0	0	0	0	52000	3917	55917
050	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-31-1310	0	0	0	0	0	0	0	0	0
060	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-31-1320	0	0	0	0	0	0	52000	3917	55917
070	***გრანტები სასაქონლო ფორმით 5-32-0000***	**23889**	**0**	**23889**	**0**	**0**	**0**	**0**	**257275**	**257275**
080	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული 5-32-1100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
090	საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული 5-32-1200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100	სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-32-1300	23889	0	23889	0	0	0	0	257275	257275
110	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-32-1310	23889	0	23889	0	0	0	0	0	0
120	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-32-1320	0	0	0	0	0	0	0	257275	257275
130					0	0	0	52000	261191	313191
	სულ	**23889**	**0**	**23889**	**0**	**0**	**0**			

N17 გ

სტრიქონის	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	**სუბსიდიები საჯარო კორპორაციებს 5-33-0000**	-	-	-	-
020	არაფინანსურ საჯარო კორპორაციებს 5-33-1000	-	-	-	-
030	ფინანსურ საჯარო კორპორაციებს 5-33-2000	-	-	-	-
040	**სუბსიდიები კერძო საწარმოებს 5-34-0000**	**38,776**	-	**38,776**	-
050	არაფინანსურ კერძო საწარმოებს 5-34-1000	38,776	-	38,776	-
060	ფინანსურ კერძო საწარმოებს 5-34-2000	-	-	-	-
070	**სუბსიდიები სხვა სექტორებს 5-34-2000**	6,000	-	6,000	34,963
080		**44,776**	-	**44,776**	**34,963**
	სულ				

0
0

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან *			
სტრიქონის კოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახ	-	-
030	ქონების გადასახადი	1,808,536	1,925,024
040	დღგ	9,846,250	7,333,246
050	აქციზი	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	**11,654,786**	**9,258,270**

* ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ

შენიშვნა N20 საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერება (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) *

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
010	ნამეტი/დეფიციტი (+/-)	-	-	6,117,033
	არაფულადი მოძრაობები (კორექტირებები)			
020	დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+) **	-	-	(121,050)
030	ცვეთა (+)	-	-	1,823,521
040	ამორტიზაცია (+)	-	-	-
050	წლის გაუფასურების/ღირებულების შემცირების/საეჭვო მოთხოვნების ხარ	-	-	-
060	კრედიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	15,803
070	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-
080	სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	821,125
090	წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საეჭვო მოთხოვნების ხარჯის უკუგატარებით	-	-	-
100	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/	-	-	(253,362)
110	ინვესტიციების გასვლიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	-	-	-
120	დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (-/+)	-	-	(90)
130	სხვა მიმდინარე აქტივების ზრდა/კლება (-/+)	-	-	(83,227)
140	სხვა არაფულადი ოპერაციებით ზრდა/კლება (-/+)	-	-	(65,835)
150	გადახდილი პროცენტი (-) ***	-	-	(104,775)
160	მიღებული პროცენტი და დივიდენდი (+) ****	-	-	225,825
170	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	-	-	8,374,969

სტრიქონის კოდი	დასახელება	წინა საანგარიშგებოპერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო	სულ
010	ნამეტი/დეფიციტი (+/-)			(2,945,207)
	არაფულადი მოძრაობები (კორექტირებები)			
020	დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+) **	-	-	23,758
030	ცვეთა (+)	-	-	1,828,493
040	ამორტიზაცია (+)	-	-	-
050	წლის გაუფასურების/ღირებულების შემცირების/საეჭვო მოთხოვნების ხარ	-	-	-
060	კრედიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-
070	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-
080	სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	-	-	-
090	წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საეჭვო მოთხოვნების ხარჯის უკუგატარებით შემოსავალი (-)	-	-	-
100	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/	-	-	(39,042)
110	ინვესტიციების გასვლიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	-	-	-
120	დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (-/+)	-	-	-
130	სხვა მიმდინარე აქტივების ზრდა/კლება (-/+)	-	-	-
140	სხვა არაფულადი ოპერაციებით ზრდა/კლება (-/+)	-	-	-
150	გადახდილი პროცენტი (-) ***	-	-	(122,293)
160	მიღებული პროცენტი და დივიდენდი (+) ****	-	-	98,536
170	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	-	-	1,789,452

ახმეტის მუნიციპალიტეტის 2021 წლისკონსოლიდირებული ბიუჯეტის ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები

შენიშვნა 1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია **ინსტრუქციების:**

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის №24 ბრძანებით დამტკიცებული **„საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის„ შესახებ;**
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის 17 ბრძანებით დამტკიცებული **" საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;**
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის 108 ბრძანებით დამტკიცებული **„საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ";**
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის 289 ბრძანებით დამტკიცებული **„საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ"** **და**
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის №99 ბრძანებით დამტკიცებული **„საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე „**
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი№424 ბრძანებით დამტკიცებული **"სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდებისგანხორციელების წესის შესახებ"** და შემდეგი საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე:

სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;
სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ ანგარიშგება;
სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;
სსბასს 4 – უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები;
სსბასს 5 – ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები;
სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან
სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები
სსბასს 13 – იჯარა;
სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;
სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;
სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;
სსბასს 21 – ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;
სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);
სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;
სსბასს 26 – ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება
სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;
სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;
სსბასს 36 – ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებსა და ერთობლივ საქმიანობებში;

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე და გარდამავალი ეტაპის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, საანგარიშო პერიოდში მოქმედი სხვა სტანდარტები ბუღალტრულ აღრიცხვაში მუნიციპალიტეტს არ გამოუყენებია.

ანგარიშგების თაღირისთვის მუნიციპალიტეტში და კონტროლირებულ ერთეულებში(მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ ა(ა)იპ-ებში) არ იყო დასრულებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის კანონმდებლობით განსაზღვრული სავალდებულო ინვენტარიზაცია.

2. ძირითადი საღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მინდობილი რესურსების მიმართ.ეს ინფორმაციებია:

ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;

ბ)ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა ერთეულმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;

გ)ინფორმაცია, რომელის საფუძველზეც შეიძლება შეფასდეს მუნიციპალიტეტის ქმედუნარიანობა, დააფინანსოს თავისი საქმიანობები და შეასრულოს დაკისრებული პასუხისმგებლობები და ვალდებულებები;

დ)ინფორმაცია, ერთეულის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და

ე) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიობის დაცვა:

- კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;
- მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელშეკრულებო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

მუნიციპალიტეტის მიერ, რომლებიც იმყოფება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის ბუღალტრული აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდზე გადასვლის პროცესში და პირველად გამოიყენებს სსბასს, უმეტესწილად დაცულია სტანდარტების დებულებები. ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (I შ შ) საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის და ფინანსური ანგარიშგების მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის წარდგენილი. სსბასს განსაზღვრული ყველა მიზანი მიღწევა არ არის სავალდებულო, რადგან მუნიციპალიტეტის მიზანს არ წარმოადგენს და არ არის ორიენტირებული მოგების მიღებაზე - კანონმდებლობით ის პასუხისმგებელია საზოგადოებისთვის მომსახურების უსასყიდლოდ მიწოდებაზე, როგორც ეს პროგრამული ბიუჯეტით არის განსაზღვრული. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია, მათ შორის ინფორმაცია, იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს,

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის მოთხოვნების გათვალისწინებით, აკისრია მუნიციპალიტეტს და დადგენილია სსბასს საფუძველზე მომზადებულ შიდა საღრიცხვო პოლიტიკის დოკუმენტით. მუნიციპალიტეტის შიდა საღრიცხვო პოლიტიკა ასახავს იმ სპეციფიკურ საკითხებს, რომელიც არ რეგულირდება საქართველოს საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის მარეგულირებელი

მეთოდოლოგიით და სსბასს (I შ შ)-ით და იწვევს მათი მოთხოვნებიდან გადახრას, ან მეთოდოლოგია და სტანდარტები იძლევა არჩევანის უფლებას.

უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე - მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს.კონტროლირებული ერთეული არ გამოირიცხება კონსოლიდაციიდან იმ მიზეზით, რომ მისი საქმიანობები განსხვავდება ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულების საქმიანობისაგან (საქონლისა და მომსახურების ეკონომიკურად მნიშვნელოვანი ფასებით ახდენს მიწოდებას მაშინ როდესაც ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულები უსასყიდლოდ ან/და ეკონომიკურად უმნიშვნელო ფასებით და ა.შ); კონსოლიდირებული და ა(ა)იპ-ების ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ერთიანი სააღრიცხვო პოლიტიკით, რომელიც სამოქმედოდ მიღებულია მუნიციპალიტეტის მიერ. ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლების ყველა კრიტერიუმი, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა. სსბასს მოთხოვნების გათვალისწინებით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და ინფორმაცია, საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური მუხლების მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება), მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია საანგარიშო წლის საწყის თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების თარიღს შორის მომხდარი ყველა ეკონომიკური მოვლენა, რომლებიც დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

ა) აქტივები;

ბ) ვალდებულებები;

გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;

დ) შემოსავლები;

ე) ხარჯები;

ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;

ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

მუნიციპალიტეტი ბუღალტრულ აღრიცხვაში იყენებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულ სსბასს საფუძველზე მომზადებულ სამუშაო ანგარიშთა გეგმას. სამუშაო ანგარიშების გეგმის სტრუქტურა ასევე ითვალისწინებს: საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს; მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს; სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს. ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადაიხურება წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის" მოთხოვნების დაცვით, რაც ითვალისწინებს: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება დაუშვებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა კანომდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. კანონმდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამონაკლისები შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით გამოყენებულია როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში.

მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე - მომდევნო საბიუჯეტო წელს გამოყოფილი რესურსებით განაგრძობს ფუნქციების შესრულებას და პროგნოზირებად მომავალში არ იგეგმება რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს: არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები ან არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის შეფასებებზე. არსებითობის შეფასება ხდება შიდა საარრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელსაც ძირითადად განსაზღვრავს პროგრამული ბიუჯეტის მოთხოვნები, საბიუჯეტო კანონმდებლობა და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

ა) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;

(ბ) ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;

(გ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;

(ე) ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,

ვ) განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია, მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილი ყველა რიცხობრივი მონაცემის შესაბამისად, გარდა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნისა (შენიშვნა №20). სსბასს 1 თანახმად: როდესაც იცვლება ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების წარდგენის ფორმა ან კლასიფიკაცია, უნდა მოხდეს შესადარისი თანხების რეკლასიფიკაცია, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც რეკლასიფიკაცია შეუძლებელია. შეუძლებელი მოთხოვნის შესრულება შეუძლებლად მიიჩნევა მაშინ, როდესაც ერთეულს არ შეუძლია მისი დაკმაყოფილება, ყველა გონივრული მცდელობის მიუხედავად. როდესაც შესადარისი თანხების რეკლასიფიკაციის განხორციელება შეუძლებელია, ერთეულმა განმარტებით შენიშვნებში უნდა ახსნას:

(ა) თანხების რეკლასიფიკაციის განუხორციელებლობის უშუალო მიზეზი; და

(ბ) იმ შესწორებების ხასიათი, რომლებიც საჭირო იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ მოხდებოდა თანხების რეკლასიფიკაცია.

სსბასს ეს რეკომენდაცია გათვალისწინებულია: - მუნიციპალიტეტი გასულ წლებში ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებდა არასრული დარიცხვის მეთოდით და არ აღრიცხავდა ბიუჯეტის შემოსავლებს და ფულად სახსრებს. ბიუჯეტის შემოსულობების და გადასახდელების მოძრაობის ანგარიშგება მზადდებოდა საკასო მეთოდით ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების ჭრილში, რომელიც შესაბამისობაშია ფულადი სახსრების პირდაპირი მეთოდით ანგარიშგებასთან, ხოლო სსბასს პირველად გამოყენების შემთხვევაში,

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაზე შენიშვნა №20 სახით განმარტებითი შენიშვნის მომზადება მოითხოვს არაპირდაპირი მეთოდის გამოყენებას, რისთვის აუცილებელია წინა საანგარიშო პერიოდში აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებებზე, ასევე ხარჯებზე და შემოსავლებზე სრული დარიცხვის ინფორმაციის მომზადება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია, გამონაკლისის სახით მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით (სანამ ხაზინის ელეტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით არ ამუშავდება); შესაბამისად მოხდა წინა წლის შემოსავლების რეკლასიფიცირება დარიცხული შემოსავლების სახით, რაც წარმოდგენილია ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და გაანგარიშებულია ნამეტი და დეფიციტი სსბასს მიხედვით. მიუხედავად ამისა, 2021 წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, საოპერაციო საქმიანობით ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისთვის, ვერ მოხერხდა არაპირდაპირი მეთოდით წინა წლის ფინანსური შედეგების კორექტირებების მაჩვენებელების იმგვარად შეგროვება, რაც მუნიციპალიტეტს მისცემდა რეკლასიფიკაციის საშუალებას და ასევე ინფორმაციის ხელახლა შექმნაც შეუძლებელი იყო. არც ინსტრუქციით დამტკიცებული ანგარიშგების ფორმების მონაცემები იძლევა მაკორიკტირებელ სრულ მაჩვენებლებს. შედეგად შეუძლებელია შენიშვნა №20 მიზნებისთვის გასული საანგარიშო წლის მონაცემების შგროვება. ასევე ანგარიშგების ფორმები არ ითვალისწინებს აქტივების და ვალდებულებების კლასიფიცირებას წყაროების მიხედვით - საბიუჯეტო და საკუთარი სახსრების სახით, ამდენად შენიშვნა №20 - წმინდა ფულადი სახსრების ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან, მომზადებულია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით. საკუთარი სახსრები მუნიციპალიტეტის საბიუჯეტო შემოსავლებთან მიმართებაში 2%-ს არ აღემატება, შესაბამისად ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, საკუთარი სახსრების სახით ფულადი ნაკადების განცალკევებლად წარდგენას არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს.

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა, რომელიც როგორც სსბასს ასევე მოქმედი კანონმდებლობით დაუშვებელია, გარდა გამონაკლისი შემთხვევისა. საანგარიშო პერიოდში გამონაკლის შემთხვევას ადგილი არ ქონია.

შემდგომში მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით. განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთებით ანგარიშგებაში წარმოდგენილია. ხოლო დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა №1 -ში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელ-ვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით. აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეული მუხლისათვის ასახულია თანხები, რომელთა მიღება ან დაფარვა მოსალოდნელია:

(ა) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არა უმეტეს თორმეტ თვეში (მოკლევადიანი); და

(ბ) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ თორმეტ თვეზე მეტი პერიოდის განმავლობაში (გრძელვადიანი).

ინსტრუქციით დადგენილი აუცილებელი მუხლების გარდა, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის, ხოლო საცნობარო ანგარიშებზე ასახული ინფორმაციები გამჟღავნებულია.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების გარდა, მუნიციპალიტეტის ფინანსური შედეგების ელემენტების ასახსნელად, არსებითობის ფაქტორის, შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლების შინაარსისა და ფუნქციების გათვალისწინებით,

დამატებითი მუხლებისა და სახელწოდებების და წარდგენის თანამიმდევრულობის შეცვლის აუცილებლობა არ არის. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა

ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც უფრო საიმედო და შესაბამის ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა საღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამომუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია **სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ**, შესაბამისად. სსბასს გადახრა და ფულადი სახსრებს აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა საღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძვლად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპის - „**დამოუკიდებლობა** – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“, მოთხოვნები.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული. ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მონაცემების ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების მონაცემებთან შეჯერების მიზნით მომზადებულია განმარტებითი შენიშვნა №20 ცხრილის სახით, სადაც ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობების შედეგად წარმოდგენილია არაპირდაპირი მეთოდით.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

- საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;
- სსბასს 3-ის თანახმად საღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა, იმ მუხლების ჩათვლით, რომელთა აღიარება ხდება უშუალოდ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში, როგორიცაა გადაფასებით განპირობებული ზრდა ან შემცირება, უცხოური ვალუტის გაცვლის შედეგად მიღებული საკურსო სხვაობები - აღიარებულია პირდაპირ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში მომხდარ ცვლილებად.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირებულია, რაც გამოწვეულია წინა საანგარიშო პერიოდში არასრული დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის წარმოებით. კორექტირების მაჩვენებელი არსებითია შინაარსობრივად /მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესადარ ინფორმაციაზე.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდის შესაბამისად. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამის კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმოანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაცის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რეტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის რეტროსპექტული გადაანგარიშებით გასული პერიოდის საწისი ნაშთები დაზუსტებულია 10 427 220 ლარით, რაც გამოწვეულია სსბასს პირველად გამოყენებით ბუღალტრული აღრიცხვის წესების და პირობების შეცვლით, რაც ძირითადად დაკავშირებულია ბიუჯეტის შემოსავლების და მუნიციპალიტეტის ფულადი სახსრების დარიცხვის მეთოდით სრულად აღრიცხვასთან,

4. წინა პერიოდე(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

წინა საანგარიშო პერიოდში არსებითი შეცდომები არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

5. **წინა პერიოდე(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში**

ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არაარსებით შეცდომებს, ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

6. **არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა**

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესით, რომელიც გამოყენებულია 2021 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები შენიშვნა 2-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსგასსს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხვნების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ექვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსგასს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ექვივალენტებად არ აღირიცხება.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიიმართება მომდევნო საბიუჯეტო წელს, რაგორც ბიუჯეტის შემოსავალი წინა წლებში ბიუჯეტების გამოუყენებელი სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა–თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსგასს განსაზღვრული ინვესტიციები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია. დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები. შესადარი

ინფორმაციის მომზადების მიზნით, წინა წლის ბალანსზე რიცხული დებიტორული დავალიანებები რეკლასიფიცირებულია სსბასს საფუძველზე მომზადებული ანგარიშთა გეგმის მიხედვით.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები,** მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საეჭვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების საღრიცხვო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც :

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისთვის არ ერიცხება.

მატერიალური მარაგები- შენიშვნა №3 -თან დაკავშირებით საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბასს 12 „მატერიალური მარაგები". შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;

ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;

გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.

დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.

ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილებს, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს. მატერიალური მარაგები მოიცავს მცირეფასიან გრძელვადიან არაფინანსურ აქტივებს და სხვა დანარჩენ მატერიალურ მარაგებს, მცირეფასიანი აქტივებია - მრავალჯერადი გამოყენების ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობა, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ძირითადი აქტივების აღიარების კრიტერიუმს, კერძოდ, არ წარმოადგენენ 500 ლარზე მეტი ღირებულების აქტივებს, მიუხედავად იმისა, რომ ერთ წელზე მეტი ხნის ვადით ხდება მათი გამოყენება.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ხორციელდება აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა ძირითადი რისკისა და სარგებლის მისთვის გადაცემა. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. საჯარო სექტორიდან მარაგები არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებულია საანგარიშო პერიოდში.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასი, რაც აისახება ბუღალტრულ აღრიცხვაში გასაყიდი მატერიალური მარაგების აღიარების დროს არაკლასიფიცირებული შემოსავლების სახით. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი, ხოლო შენიშვნა №15 და შენიშვნა №17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთანაც დაკავშირებულია შემოსავალის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;

ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.

გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.

დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები". ღირებულების აღდგენის შემთხვევაში აღიარდება როგორც შემოსავალი (კომპენსაცია) – „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით". კომპენსირება (შემოსავალი) შეზღუდულია თავდაპირველად ხარჯად აღიარებული თანხით - არ აღემატება ღირებულების შემცირებით აღიარებული ზარალის მოცულობას.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, ხარჯის ჯგუფის და კატეგორიის განსაზღვრა ხდება იმ სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც შეესაბამება მარაგების ფაქტობრივ გამოყენებას. სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის დადგენისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკიაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ ინდივიდუალური აღრიცხვის მეთოდს. როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის

გზით ძირითადი აქტივების მიღების ოპერაცია არ განხორციელებულა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში. საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციაიდან ამოღებამდე. ანგარიშგების თარიღისთვის 04 საცნობარო ანგარიშზე მატერიალური მარაგი .არ გაგვაჩნია ხოლო დამატებით 010 საცნობარო ანგარიშზე ასახულია ექსპლუატაციაში გადაცემული ხარჯებში აღიარებული მცირეფასიანი გრძელვადიანი **აქტივი 224038 ..... ლარის.** არაგაცლითი ოპერაციით მიღებული მატერიალური მარაგების, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, ორგანიზაციის მიერ არ აღიარდება და ასახვისთვის შექმნილია საცნობარო ანგარიში „02 – პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მარაგები". საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების გასვლის დამადასტურებელი დოკუმენტის საბუღალტრო სამსახურში წარმოდგენა. არაგაცვლითი ოპერაციის ფარგლებში (სხვისთვის გადასაცემად გამიზნული) შეძენილი მარაგები, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და დანიშნულებით გადაცემამდე აისახება საცნობარო ანგარიშზე - „03 -სხვისთვის გადასაცემი მარაგები". საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების დანიშნულებით გადაცემის დამადასუტერებელი დოკუმენტი.

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები შენიშვნა 4 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმოშობილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან ბიუჯეტის გადასახდელების გადახდაზე მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. საანგარიშო პერიოდში ზოგიერთ შემთხვევაში განხორციელებული წინასწარი გადახდები არ ითხოვდა გარანტიის წარდგენას, რაც აღირიცხება საცნობარო ანგარიშების მეშვეობით. დამოწმების ვადები ყველა სამეურნეო ოპერაციაზე დაცულია და საანგარიშო პერიოდში გადავადების შემთხვევები არ ყოფილა. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევასი ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სსბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სსბასს-დან და სავალდებულოა განმარტებით შენიშვნებში ასეთი ინფორაციის გამჟღავნება. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით. შენიშვნა №20 -ში აღნიშნული თანხით კორექტირდება ფინანსური შედეგების მაჩვენებელი და არაპირდაპირი მეთოდით საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები. მიმდინარე აქტვები წინასწარი

გადახდებით არ ირიცხება ანგარიშგების თარიღისთვის.. დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მათი შეფასება საიმედოობაზე, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის სავალდებულო ინვენტარიზაციის ჩატარების დროს. საინვენტარიზაციო კომისიის დასკვნის საფუძველზე ხდება შეფასება რამდენად რეალურია მოთხოვნები დებიტორული დავალიანების სახით.

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები - შენიშვნა 5-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს გრძელვადიან სესხებს როგორც საბიუჯეტო, ისე არასაბიუჯეტო

(საკუთარი) საქმიანობის ფარგლებში ეროვნულ და უცხოურ ვალუტაში, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს, სხვა გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებს, გრძელვადიან დებიტორულ დავალიანებებსა და არაფულად მოთხოვნებს. გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების თავდაპირველი შეფასებისათვის გამოყენებულია ნომინალური ღირებულება, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შეიძლება შემცირებულ იქნეს გაუფასურების ზარალის თანხებით. სესხების მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაიცემა. მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებით გაცემულია ძირითადი აქტივები, მათ შორის მიწა, მაგრამ არ არის აღიარებული ფინანსურ იჯარად, მიუხედავად სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებთან შესაბამისობისა. ადრე არსებული აღრიცხვის პოლიტიკა ეფუძნებოდა კანონმდებლობას და მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკას, რომლის მიხედვით აქტივები, რომელსაც მუნიციპალიტეტი არ იყენებს საოპერაციო საქმნოანობაში, და რომლის პრივატიზაციიის გადაწყვეტილება არ არის მიღებული, საკუთრებაშია არა სსბასს შესაბამისად მუნიციპალიტეტის კომერციული მიზნებისთვის, არამედ იჯარით გაიცემა ბიუჯეტში დამატებითი შემოსავლების მიღების მიზნით. ამასთან ადგილობრივი თვითმმართველობის ქონების იჯარაში აუქციონის წესით გადაცემის შემთხვევაში, უპირატესობა ეძლევა მოიჯარეს მიერ გრძელვადიან საიჯარო ხელშეკრულებებს. შედეგად იჯარით გაცემული აქტივების აღრიცხვის წესი მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილია საოპერაციო იჯარის მიხედვით. აღირიცხება საიჯარო გადასახდელევბი დარიცხვის მეთოდით ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად. ფინანსური იჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება სსბასს მიხედვით არ ხდება. მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად (გარდამავალი დებულებები), მომდევნო საანგარიშო წელს იგეგმება საიჯარო ხელშეკრულების პირობების სსბასს შესაბამისობაზე შეფასება და, ფინანსური იჯარის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება, რომლის მიხედვითაც, სტანდარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში მოხდება იჯარით გაცემული აქტივების ფინანსური იჯარის სახით აღრიცხვა. არსებითობის პრინციპის გათვალისწინებით მოხდება სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებით ანგარიშგებაში შესწორება რეტროსპექტული ან პერსპექტული გადაანგარიშებით.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა №6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სსბასს 17 -ძირითადი საშუალებები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;

შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;

ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს.

ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ მიიჩნევა გადაფასებად

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით, ხოლო ცვეთის დარიცხვის მიზნით აჯგუფებს ინსტრუქციით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი აღიარდება, როგორც ხარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. ძირთადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმი, გარდა სსბასს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება აღნიშნული კრიტერიუმებით შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღირიცხულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამონაკლისს და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას უზრუნველყოფს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

თუ ძირითადი აქტივის შემადგენელი სათადარიგო ნაწილები და დამხმარე მოწყობილობები, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში საჭიროებენ რეგულარულ შეცვლას, რომელთა იდენტიფიცირება - აკმაყოფილებენ თუ არა აქტივების კრიტერიუმებს, არის შესაძლებელი და შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ ძირითადი აქტივების რომელიმე კონკრეტულ ერთეულთან ერთად,

მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება ძირითად აქტივებად. ამ შემთხვევაში ძირითადი აქტივების თავდაპირველი შეძენის ან მიღების დროს გაწეულ დანახარჯებს, აგრეთვე ემატება შემდგომში ამ ნაწილების და მოწყობილობების შეცვლისთვის დამატებით გაწეული დანახარჯები, კორექტირებული ამ ნაწილების და მოწყობილობების საბალანსო ღირებულებით. სააღრიცხვო პოლიტიკის ეს ცვლილება მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება პერსპექტულად. ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოდინება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შეძენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ექსპლოატაციაში მყოფ ცვეთად აქტივებზე ორგანიზაციის მიერ მომსახურების ვადები განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ცვეთის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებითვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ველარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. საანგარიშო პერიოდში ორგანიზაციის კუთვნილი აქტივების გაუფასურება არ მომხდარა. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით.

ძირითადი აქტივების ჩამოწერას მუნიციპალიტეტი ახდენს კომისიური წესით მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის

მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდროებით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უმრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ" ინსტრუქციით.მიუხედავად ამ მოთხოვნისა ანგარიშგებისთარიღისათვის ინვენტარიზაცია არ იყო დასრულებული.

მუნიციპალიტეტის მიერ არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად შიდა საღრიცხვო პოლიტიკაში **სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება,** და **სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი** მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, რომლის შესაბამისი ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღვუდების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით. მიუხედავად ამ მოთხოვნისა ანგარიშგების თარიღისათვის ინცენტარიზაცია არ იყო დასრულებული.

არამატერიალური აქტივები -შენიშვნა N8-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამსატერიალურ აქტივებს აღიარებს სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალური აქტივი შეიძლება იყოს განთავსებული ფიზიკურ საგანში. როდესაც აქტივი მოიცავს მატერიალურის და არამატერიალურის ელემენტებს, იმის განსაზღვრისას, სსბასს 17 - ძირითადი საშუალებების - მიხედვით იქნეს განხილული თუ სსბასს 31 - არამატერიალური აქტივები, შესაბამისად, მუნიციპალიტეტი ადგენს თუ რომელი ელემენტია უფრო მნიშვნელოვანი და იმის მიხედვით აღიარებს არამატერიალურ აქტივად ან ძირითად აქტივად. არამატერიალერ აქტივად აღიარდება აქტივი თუ აქტივი იდენთიფიცირებადია, კონტროლდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი , თუ იგი:

ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი

უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტი ზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივი კომპიუტერული პროგრამების სახით აღიარებულია ადრე მოქმედი მეთოდოლოგიით, რომლის საფუძველსაც წარმოადგენდა საბიუჯეტო კლასიფიკაცია და სფს -2014; შეფასებულია თვითღირებულებით და განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე აქტივად. მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა გროვდება ამორტიზაციის დამაგროვებელ ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებითვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად. ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა, საანგარიშო პერიოდში არსებით გაუმჯობესებაზე დანარხარჯები არ გაწეულა, რა დროსაც იზრდება აქტივის თვითღირებულება. არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, აიპის მიერ აღიარებული არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯების აღიარება არ მომხდარა ანგარიშგების თარიღისთვის, ვინაიდან არ იყო განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადები სსბასს მიხედვით, მათი პირველად გამოყენების გამო. აღნიშნულის გასწორება იგეგმება მომდევნო საანგარიშო წელს: განისაზღვრება სასარგებლო მომსახურების ვადა და გაიანგარიშება ყოველწლიური ამორტიზაციის თანხები, და არსებითობით პრინციპის შესაბამისად მოხდება დაგროვილი ამორტიზაციის და შესაბამისად ამორტიზაციის ხარჯების რეტროეპექტული ან პერსპექტიული გადაანგარიშება. ასევე იგეგმება შეფასება, აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარებული არამატერიალური აქტივები სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს და რამდენად სამართლიანად და სანდოდ არის აღიარებული და შეფასებული ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული არამატერიალური აქტივი. შეფასების შედეგები აისახება მომდევნო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში რეტროსპექტულად ან პერსეპექტიულად არსებითობის პრინციპის და შეცდომის გასწორებაზე სსბასს 3- სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები, მოთხოვნების გათვალისწინებით.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები-შენიშვნა 11-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივებიკატეგორია აერთიანებს ფასეულობებს (მვირფას ქვებს და ლითონებს, ხელოვნების ნიმუშებს და ა.შ), მატერიალურ არაწარმოებულ აქტივებს, გარდა მიწისა (მინერალურ და ენერგო რესურსებს, არაკულტივირებულ ბიოლოგიურ აქტივებს, წყლის რესურსებს, რადიოსიხშირულ სპექტრს და სხვ.), მემკვიდრეობით აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, ეკოლოგიურ აქტივებს), დაუმთავრებელ და გასაყიდად გამიზნულ/გადასაცემ აქტივებს და სხვ.

ორგანიზაციაში სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღირიცხება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია **სსბასს 17 -ძირითადი აქტივების,** მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბასს შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელ აქტივზე დანახარჯები არ გაწეულა და საბალანსო ღირებულება უცვლელია. ანგარიშგების თირიღისთვის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა . დაუმთავრებელ აქტივებზე

შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი აქტივების შეძენის მუხლიდან და ბიუჯეტის შსრულების ანგარიშგებაში აისახება, როგორც არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯებით ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარების იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები -შენიშვნა 12--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრირებულების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები -შენიშვნა 13 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება სსბასს 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება **სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები,** შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებითდა სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი

კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის" მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. ორგანიზაცია იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები" , რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებული მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმშეკრულებო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბასს მიხედვით აღიარებულია და დაფარულია ანგარიშგების თარღისთვის ; ხოლო **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები,** შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულა. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად მუნიციპალიტეტს შიდა საღრიცხვო პოლიტიკით გათვალისწინებული აქვს სსბასს განსაზრვრული კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებებისაგან, როდესაც:

ა. წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მიუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიღებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და

ბ. ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შეასრულებს აღებულ პასუხისმგებლობას.

იურიდიული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშვება შემდეგ საფუძველზე:

ა. ხელშეკრულება (მისი აშკარა ან ნაგულისხმევი პირობებით);

ბ. კანონმდებლობა;

გ. კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა) , მუნიციპალიტეტის ახდენს **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები,** საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

• მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;

• სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;

• შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

• შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც სამინისტროს სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

• ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებელის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მეღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

ანგარიშგების თარიღისთვის ვალდებულებებთან მიმართებით მუნიციპალიტეტის მიერ ანარიცხების აღიარების საჭიროება არ არის.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინადან:

- ნაკლებად სავარუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან
- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება. .

მუნიციპალიტეტი სსბასს 19 განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა, შენიშვნა 14 –თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს სსბასს 23 – „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან", საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღირიცხება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეებია ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;

ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;

გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

ე. კაპიტალური ტრანსფერი;

ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;

ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;

თ.სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;

ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას", საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით" (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით"), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას. ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს ერიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ღონისძიებების დასაფინანსებლად მიღებული გრანტები 821.0 ათ. ლარი, რომელიც მიღებულია „პირობით' და ჯერ არ არის გამოყენებული იმ პროექტების მიზნებითვის, რომლის დაფინანსებაც გათვალისწინებულია პირობით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამნაკლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენთთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოდინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი არრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღაირებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბასს 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამღავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სსბასს მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა 15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს **სსბასს 9 – "შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან"**, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. ორგანიზაცია - აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

ა) მომსახურების გაწევა;

ბ) საქონლის გაყიდვა;

გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯვნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;

ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;

ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორციელდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავალებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სსბასს თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დრო მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება საღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და

პირობები აკმაყოფილებს **სსბასს 12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები,** მატერიალური მარაგების განმარტებას (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - **„შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“** მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდებზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია **სსბასს 13 -იჯარა.,** წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება .

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულები,** განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან

დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები–შენიშვნა 17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოიცავს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საეჭვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს შ 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას:

- ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;
- ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;

გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.

- გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;
- გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით;
- გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო

პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბასს 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორციელდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღარურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბასს 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული **შრომის ანაზღაურება** - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის

აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა.მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელშეკრულებო პირობებიდან. სსბასს 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხემება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით" არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოეშობა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადაცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძვლად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბასს 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით", ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბასს 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე

მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და

სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და

სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო ოჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. **გაუფასურების ხარჯების** კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბასს 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა

ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბასს 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის

ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების

გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში

მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა №18 ასახული სხვადასხვა ხარჯების კატეგორია აერთიანებს კურსთა სხვაობის შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილ ზარალს, ფლობის შედეგად გაწეული სხვა ზარალს, საეჭვო/უიმედო დებიტორული დავალიანებების ხარჯებს, მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯებს და სხვადასხვა ხარჯებს.

შენიშვნა 19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახდების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერება (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) - შენიშვნა 20 თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება მომზადებულია სსბასს 2 თანახმად, პირდაპირი მეთოდით. პირდაპირი მეთოდი გულისხმობს ანგარიშგების თარიღისათვის ფულადი სახსრების წყაროების და გამოყენების შესახებ, ასევე, ფულადი სახსრების ნაშთების შესახებ სააღრიცხვო მონაცემებზე ინფორმაციის წარმოდგენას საანგარიშგებო პერიოდში საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ფულადი სახსრების ნაკადების სახით. შესადარი ინფორმაციის წარმოუდგენლობაზე ინფორმაცი გამჟღავნებულია შენიშვნა №1 –ში. განმარტებითი შენიშვნა №20 წარმოდგენილია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით და საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერების (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) მიზნებისთვის გამოყენებულია არაპირადპირი მეთოდი. საოპერაციო საქმოანობიდან წმინდა ფულადი სახსრების ცვლილების მაჩვენებელი შეჯერებულია ნამეტთან/დეფიციტთან იკვეთება არაარსებითი განსხვავებები. შეჯერების მაჩვენებელზე გავლენას ახდენს ბიუჯეტის საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად ანგარიშგების თარიღისთვის ხაზინის ერთიან ანგარიშის მობრუნების სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხის სახით რიცხული ფულადი სახსრების ნაშთი, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლებში მიმართული წინა წლის გამოუყენებელი საბიუჯეტო სახსრების მობრუნების შედეგად ჩარიცხული თანხები, რომელიც ასახულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად შემოსავლად, ხოლო შინაარსობრივად წარმოადგენს ფინანსური აქტივების (დებიტორული დავალიანებების) შემცირების შედეგად მიღებულ შემოსულობას. განსხვავებები მე-20 შენიშვნის მიხედვით არსებით გავლენას არ ახდენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლების მიერ სახსრების განაწილების თაობაზე გადაწყვეტილებების მიღებაზე.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალეობის გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური" და „ფაქტობრივი" მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბასს პირობების სესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოუყენებელ სსბასს თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა საღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (I შ შ) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიცი ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება **სსბასს 16-ის - „საინვესტიციო ქონება"** - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და

ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ
შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი
შეძენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი
(რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შეძენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება
ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაციო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან

ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს სსბასს 32 -

„შეღავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადამცემი“. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც

შეღავათიანი მომსახურების აქტივის. შეღავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის 289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტრის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.